

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Stedelijke Basisschool Noord te HULSTE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 19596
Instelling Stedelijke Basisschool Noord
Directeur Ivan VANDEMOORTELE / Leen PISON
Adres Tieltsestraat 31 - 8531 HULSTE
Telefoon 056-71.18.07
Fax 056-75.69.87
E-mail dir@sbn-hulste.be
Website www.sbn-hulste.be

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Harelbeke
Adres Marktstraat 29 - 8530 HARELBEKE

Scholengemeenschap De Balk
Adres Tieltsestraat 31 - 8531 HULSTE
CLB Vrij CLB Groeninge
Adres Kasteelstraat 27 - 8500 KORTRIJK

Dagen van het doorlichtingsbezoek 26-11-2012; 27-11-2012; 29-11-2012
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 29-11-2012
Datum bespreking verslag met de instelling 14-12-2012

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Johan Kets
Teamleden Katrien De Roo
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	6
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	6
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	7
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	7
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	7
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	7
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming	7
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde	9
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	11
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	13
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	14
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	16
4.1 Professionalisering	16
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	16
4.2 Begeleiding.....	17
4.2.1 Leerbegeleiding	17
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	19
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	21
6.1 Wat doet de school goed?.....	21
6.2 Wat kan de school verbeteren?	21
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	22
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	22
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	22

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Stedelijke basisschool Noord ligt in een vrij rustige omgeving van Hulste, een deelgemeente van Harelbeke. Kleuters en lagereschoolleerlingen lopen er school op eenzelfde vestigingsplaats. Het schoolbestuur investeerde recent in nieuwe klassen voor de kleuterafdeling. Maar een stijgend leerlingenaantal verplicht de school er nu al toe om een containerklas bij te plaatsen. Twee directeurs verdelen de beleidstaken, omdat ze elk nog een andere opdracht hebben: respectievelijk coördinerend directeur van de scholengemeenschap en zorgcoördinator.

Bij deze doorlichting stonden wiskundige initiatie, wiskunde en muzische vorming in de focus. Het erkenningsonderzoek wijst uit dat de school voldoende inspanningen levert om de decretale minimumdoelen na te streven en/of te bereiken.

In de kleuterafdeling komen de doelen voor wiskundige initiatie en muzische vorming op een geïntegreerde wijze aan bod in de thema's, die goed aansluiten bij de leefwereld van de kinderen. Leerkrachten hanteren een digitaal ordeningskader van het eigen net om te zorgen voor volledigheid en voor een continue opbouw. Onderling overleg en afspraken ondersteunen een gelijkgerichte aanpak en gradatie.

In goed gestructureerde klassen en onder een stimulerende begeleiding van de juf, krijgen de kleuters ruime exploratiekansen en leren ze hun ideeën en gevoelens correct verwoorden. Via brede klasobservaties en gestandaardiseerde screenings volgen leerkrachten elke kleuter in zijn ontwikkeling. Zo nodig, zorgen ze voor extra ondersteuning, vaak in samenwerking met het zorgteam.

In de lagere afdeling wijzen de goede resultaten voor wiskunde op een succesvolle aanpak van dit leergebied. Daarvoor rekenen de leerkrachten op een onderwijsleerpakket, waarvan ze ook de lacunes kennen. Vooral op basis van methodegebonden en externe toetsen gaan ze na of ze de doelen bij de meeste leerlingen bereiken. Vanuit die analyse sturen ze ook hun aanpak bij. Kinderen die trager of sneller vorderen krijgen aangepaste oefenstof en genieten soms van een gedifferentieerde evaluatie.

Op dit moment loopt er een traject over meerdere jaren om muzische vorming nog beter te laten aansluiten bij de verwachtingen van het leerplan. Jaar na jaar brengt het team een of meerdere domeinen uitgebreid in kaart via werkfiches en een overzichtslijst die van klas tot klas meegaan. Dit zorgt voor een breder aanbod en voor een stilaan groeiend evenwicht. Voorlopig ligt de nadruk nog sterk op inventariseren en blijft het proactief plannen van evenwicht en samenhang nog beperkt. Doelgerichte integratie van muzische aspecten in andere leergebieden is nog niet uitgeklaard. Voor de evaluatie biedt het specifiek rapport inspiratie, die het team nog kan vertalen in concrete criteria.

Naast deze leergebieden, werd ook de kwaliteit van twee processen onderzocht tijdens deze doorlichting. Deskundigheidsbevordering krijgt kansen tijdens teamnascholingen, voor een groot deel geïnspireerd op de waardevolle initiatieven van een schooloverstijgende werkgroep binnen de regio. Leerkrachten volgen ook individuele nascholing. Deze hebben effect op hun klaspraktijk, maar nog minder op schoolniveau.

Vooral in de kleuterafdeling is de sfeer van 'samen leren' duidelijk voelbaar. Het omschakelen naar gemengde groepen was een mooi staaltje van doordachte professionalisering en kwaliteitszorg.

Leerbegeleiding zit goed in deze school. Zowel de preventieve basiszorg voor alle kinderen, als de verhoogde zorg bij leerlingen met specifieke noden zijn doelgericht en efficiënt opgevat, onder impuls van een gedreven zorgteam. Een grondige voorbereiding en duidelijke afspraken ondersteunen het zorgoverleg. De formele verwachtingen over observatie en foutenanalyse kunnen in de lagere afdeling voor een bredere beeldvorming zorgen.

Het algemeen beleid op school profiteert van dubbele aandacht: beide directeurs verdelen de taken onderling. Een van beiden neemt vooral de administratieve taken op zich en zorgt voor een vlotte schoolorganisatie. De klasnabije ondersteuning door de pedagogisch directeur is zeker een grote troef bij het coachen van leerkrachten. Dit werpt ook zijn vruchten af bij het traject rond muzische vorming, hoewel een concretere uittekening van het verder verloop ervan de efficiëntie nog kan verstevigen. De zorg voor goed onderwijs blijkt uit de inzet van het team. Het nadenken over kwaliteit gebeurt – vooral in de lagere afdeling – meer en meer vanuit een analyse van leerlingenresultaten.

Het advies bij deze doorlichting is 'gunstig' voor de hele school. We feliciteren het schoolteam met het verdiende resultaat en hopen dat de aanbevelingen in dit verslag inspiratie bieden om verder te werken aan kwaliteitsvol onderwijs voor de kinderen van deze school.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie
muzische vorming

Lager onderwijs

wiskunde
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie na. De leerplangerichtheid en de doordachte didactische aanpak staan garant voor een kwaliteitsvolle invulling van dit leergebied.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

Het team levert voldoende inspanningen om de ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming op een geïntegreerde wijze bij de kleuters na te streven. Zowel in de planning als bij de evaluatie van het aanbod krijgen de doelen voor dit leergebied de nodige aandacht.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming

Curriculum	De leerkrachten van de kleuterafdeling hanteren een digitaal ordeningskader van het eigen net om leerplandoelen te selecteren.
Onderwijsaanbod	
Referentiekader	Bij de activiteiten die ze voor het lopende thema voorzien, kiezen ze een reeks doelen die ze die week extra willen beklemtonen. Daarbij komen zowel aspecten van wiskundige initiatie als van muzische vorming frequent aan bod. Soms bieden ook 'wiskundige tussendoortjes' leuke opdrachten, gelinkt aan een specifiek leerplandoel.
Planning	Hoewel er weinig formele eisen voor de manier van plannen vooropgesteld zijn, sprak het team een vrij gelijkgerichte weekplanning af, die samenwerken gemakkelijker maakt.
Evenwichtig en volledig	Meerdere teamleden zoeken nog naar de meest efficiënte werkwijze om het aantal gekozen doelen per week te beperken.
Samenhang	De digitale inventaris van al gekozen doelen ondersteunt de leerkracht bij het streven naar een evenwichtige verdeling van het aanbod over de verschillende leergebieden. Vaak krijgen 'vergeten' doelen in een volgende thema meer aandacht.
Brede harmonische vorming	Voor muzische vorming kiest het team ervoor, net als de lagere afdeling, om enkele activiteiten meer leerplangericht uit te werken. De overzichtsmat, die van klas tot klas meegaat, geeft leerkrachten een idee van wat kleuters al deden binnen de verschillende muzische domeinen.
Actief leren	De thematische aanpak zorgt voor een waardevolle horizontale samenhang tussen de leergebieden. Leerkrachten stellen dat ze er bewust voor kozen om leerplandoelen niet aan een activiteit, maar aan een thema te koppelen. Daarin zien ze meer kansen om deze doelen op een geïntegreerde wijze na te streven. Diverse afspraken zorgen voor continuïteit en gradatie over de klassen heen. Een knap uitgewerkte overzichtslijst verdeelt de aandacht voor wiskundige begrippen over de verschillende leeftijdsgroepen. Voor het werken met kalenders en het ontwikkelen van tijdsbegrip zijn er eveneens afspraken, die doorlopen tot de in de lagere afdeling.
	In vele groepen is er ook gradatie voorzien bij het puzzelaanbod. Oudere kleuters houden hiervoor zelf hun vorderingen bij.

Kleuters mogen materialen van thuis meebrengen die aansluiten bij het gekozen thema. Soms kunnen ze samen met de juf brainstormen over de invulling van het belangstellingscentrum. Dit stimuleert hun actieve betrokkenheid.

Doorheen de activiteiten krijgen kinderen heel wat kansen om hun ervaringen en hun aanpak te verwoorden. Bij de bespreking van het aanbod in de verschillende hoeken laten leerkrachten de kleuters vooruitblikken, doelen stellen en soms ook creatieve mogelijkheden bedenken. Een gezamenlijk reflectiemoment achteraf, kwam bij de geobserveerde activiteiten minder tot uiting.

Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

De stimulerende begeleidingsstijl van de leidster en de rijke ervaringskansen in de verschillende hoeken zorgen voor een hoge betrokkenheid. Aan de mimiek van kleuters is vaak goed te merken dat ze plezier beleven aan de gekozen activiteit.

Verschillende hoeken zijn verrijkt vanuit het gekozen thema en bieden kinderen kansen om te experimenteren en om te verwoorden wat ze doen en denken. Heel vaak stimuleert en ondersteunt de juf hen om daarbij de juiste (wiskundige) woordenschat te gebruiken.

Zowel voor meer wiskundige als voor muzische activiteiten zijn er gevisualiseerde stappenplannen, die kleuters helpen om een opdracht zelfstandig en op een logische wijze aan te pakken. Oudere kleuters kunnen duidelijk verwoorden wat er van hen verwacht wordt.

Twee halve dagen per week komt de kinderverzorgster in de klas van de jongste kleuters. Naast de verzorgende taken begeleidt ze ook groepjes bij een aantal activiteiten. Ze stimuleert de zelfredzaamheid en moedigt de peuters aan om deel te nemen aan het klasgebeuren.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Goed bereikbare materialen, maar ook het gradueel uitgebouwd contractwerk bieden kansen tot zelfsturing.

De functionele inrichting van de klassen dragen bij tot een duidelijk gestructureerde en uitdagende leeromgeving. Het valt in positieve zin op dat de hoeken niet overladen zijn, zodat de klassen overzichtelijk blijven.

Er is er een rijke variatie aan materiaal beschikbaar, waar kleuters mogen mee experimenteren. Elke leerkracht beschikt over een eigen budget om materialen aan te kopen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Om kinderen in hun ontwikkeling te volgen, vult elke leerkracht geregeld een klasscreening in. Hierbij richt ze zich op een specifieke deelvaardigheid, die ze voor die leeftijd bereikbaar acht. In enkele staakwoorden noteert ze in hoeverre elke kleuter die bereikt heeft. De diverse screenings wijzen op een brede observatie en richten zich vaak ook op doelen voor wiskundige initiatie en (meer technische) aspecten van muzische vorming.

Op welke wijze de juf kleuters die trager vorderen extra wil ondersteunen, is uit die screenings moeilijk af te leiden. Toch stellen de teamleden dat ze deze kinderen op het moment zelf ondersteunen of aangepaste materialen aanbieden. Dit was tijdens de klasobservaties ook wel merkbaar.

De keuze van te observeren deelvaardigheden is vrij, maar teamleden zeggen dat ze zich inspireren op de afgesproken begrippenlijst, op het meer gestructureerde observatie-instrument voor zorgkleuters en soms ook op de doelen die ze bij hun thema voorop stelden.

Daarnaast hanteert het kleuterteam ook een gestandaardiseerde screening voor welbevinden, betrokkenheid en competenties. Hierbij richten vastgelegde criteria het oordeel van de leerkracht.

Het team houdt van iedereen ook een verzameling kindtekeningen bij, die op het

einde van de basisschool meegegeven wordt.

Tijdens de activiteiten krijgen kleuters vaak stimulerende mondelinge feedback. De oudste kleuters nemen deel aan enkele gestandaardiseerde tests, die ook rekenvoorwaarden onderzoeken. De resultaten ondersteunen enerzijds de inschatting van een succesvolle overstap naar de lagere afdeling. Anderzijds zijn ze ook het vertrekpunt voor extra ondersteuning van sommige kleuters.

Rapporteringspraktijk
Interne / externe communicatie

Leerkrachten geven hun weekoverzicht mee naar huis, waardoor ouders de mogelijkheid krijgen om met hun kleuter over het weekthema en de klasactiviteiten te praten. Informatie via foto's blijkt om technische redenen moeilijker te lukken.

Via het heen-en-weerschrift proberen de teamleden ook ouders een beeld te geven over de vorderingen en de talenten van hun kind. Tweemaal per jaar duiden ze die informatie meer in detail, op een formeel oudercontact. Onder impuls van de kinderverzorgster, kunnen ouders hun kind aan de klas afhalen. Dit schept ook mogelijkheden tot een meer informele informatie-uitwisseling.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Tijdens het overgangsgesprek maakt de leerkracht een eerste inschatting van de competenties van elke kleuter in haar groep. Soms is dit de vertrekbasis voor het indelen van kinderen in een drietal differentiatiegroepen.

Van zodra kleuters er aan toe zijn, breiden meerdere leerkrachten het contractwerk uit met specifieke taken op maat van individuele kleuters. Naast de hierboven genoemde klasscreenings, vullen leerkrachten voor zorgkinderen een meer uitgebreid en gestructureerd observatieformulier in. De vaststellingen bespreken ze met de zorgcoördinator om zo nodig ondersteunende initiatieven op te zetten. Deze observatie richt zich onder andere op wiskundige initiatie, maar ook op doelen voor muzische vorming. In samenwerking met het zorgteam krijgen oudere kleuters eenmaal per week extra ondersteuning voor wiskundige initiatie.

Om de drempel naar het eerste leerjaar te verlagen, maakten de betrokken collega's afspraken over werkwijzen, onder meer over contractwerk, kalenders en getalbeelden. Ze wisselen soms materialen uit en organiseren gezamenlijke spelmomenten. Hospiteren in elkaars klas blijft nog een optie voor de toekomst.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De meeste leerlingen halen goede resultaten op schooleigen en externe toetsen. In combinatie met het consequent volgen van een onderwijsleerpakket en de bijsturing en ondersteuning op basis van leerlingenresultaten, wijst dit erop dat de school de eindtermen voor wiskunde voldoende nastreeft en ook bereikt.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leerkrachten vertrouwen op hun onderwijsleerpakket om de leerplandoelen voor wiskunde te bereiken. Ze proberen dit nauwgezet af te werken. Sommigen verwoorden ook enkele onvolkomenheden ervan, die ze proberen bij te sturen. In hun dag- of weekplanning verwijzen de teamleden naar deze methode. Deze voorbereiding is vaak uiterst beperkt: soms vermeldt ze het lesonderwerp, soms verwijst ze enkel naar het beoogde leerdomein. De enige vormvereiste die de directie stelt, is dat iemand hiermee de klas moet kunnen overnemen. Het is maar de vraag of dat zo in elke klas zou lukken. Waardevol is wel dat sommige leerkrachten hierbij differentiatie en (zorg-)aandachtspunten voorzien. Het onderwijsleerpakket zorgt voor voldoende gradatie en continuïteit over de klassen heen. Naar aanleiding van toetsanalyses, maakte het team afspraken

over de opbouw van referentiematen voor het domein 'meten'. Dit referentiekader is in elke klas aanwezig en vele teamleden verwijzen er consequent naar in hun lessen.

Een aantal leerkrachten spant zich in om het wiskundeaanbod te laten aansluiten bij de leefwereld van de kinderen of vertrekken van een uitdagende opdracht. Soms leggen ze verbanden met andere leerstofgehelen of domeinen binnen dit leergebied. Vaak is er ook aandacht voor het correct verwoorden.

Het gebruik van ICT bij wiskunde heeft nog een groeimarge. De meeste klassen zijn uitgerust met een digitaal bord en leerlingen mogen soms oefenen op enkele laptops. Een stuk vorming en uitbreiding van de hardware kan het efficiënt gebruik ervan nog verbeteren.

Sommige leerkrachten proberen de kinderen actief bij hun leren te betrekken door bij het begin van de les de essentie te verduidelijken en die nog eens samen te vatten bij het afsluiten.

Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

Vele leerkrachten hanteren dikwijls een klassikaal leergesprek met demonstratie aan het bord als instructievorm. Sommigen zijn daarbij vaak zelf uitgebreid aan het woord, terwijl ze van kinderen verwachten dat ze langere tijd aandachtig luisteren. Voor vele kinderen is dit niet de meest krachtige leeromgeving. Soms krijgen kinderen ook de kans om zelfstandig te vorderen of om in groepjes samen te werken. In bepaalde klassen mogen betere of sneller vorderende leerlingen klasgenootjes helpen.

Meerdere referentiekaders aan de klaswand bieden kinderen ondersteuning en structuur bij hun denken. Sommige kinderen krijgen een individueel hulpkader op hun bank.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Digitale klokken en balansen zijn te beperkt beschikbaar om de betrokken doelen op een efficiënte manier aan bod te laten komen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Leerkrachten gebruiken de methodetoetsen om leerresultaten bij de leerlingen in kaart te brengen. Vaak vinden ze die echter te weinig vergaand en ontwerpen ze ook eigen toetsen. Sommigen verduidelijken dat ze zich hierbij richten op de verwachtingen van het leerplan.

Het team hanteert ook gestandaardiseerde toetsen van een leerlingvolgsysteem om de wiskundige ontwikkeling van kinderen over de jaren heen in kaart te brengen. Deze worden grondig geanalyseerd in samenspraak met de zorgleerkracht.

Daarnaast nemen de leerlingen uit de hoogste klas jaarlijks deel aan externe toetsen van het eigen net. Voor de leerlingen van de andere groepen ontwerpt een werkgroep in de regio vergelijkbare toetsen. De school legt zeer goede resultaten voor in vergelijking met de referentiegroep.

De bevindingen uit foutenanalyses vormen het vertrekpunt voor intensere ondersteuning van individuele of groepen leerlingen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De overgangsgesprekken bieden elke leerkracht een eerste beeld van de competenties binnen de groep. Soms vormen deze gegevens al een basis om differentiatiegroepen samen te stellen.

Bij de planning van hun lessen wiskunde voorzien sommige leerkrachten al een aangepaste inhoud of organisatievorm voor trager vorderende leerlingen. Zittenblijvers krijgen een aangepast werkboek voor sommige onderdelen, dat ze op eigen tempo en deels zelfstandig kunnen gebruiken.

Vooraf tijdens de inoefenfase voorzien de leerkrachten geregeld differentiatie naar niveau en naar tempo. Leerlingen krijgen individueel of in groep bijkomende uitleg of ze mogen ondersteunende materialen gebruiken.

De meeste leerkrachten gebruiken de differentiatiematerialen van het onderwijsleerpakket om leerlingen aangepaste oefenstof te geven. Ook het contract- of hoekenwerk bevat vaak specifieke taken op maat van individuele leerlingen.

Soms is de klasblog de plaats waar leerlingen rekensoftware vinden, die aansluit bij hun individuele vorderingen.

Voor sommige leerlingen is er ook een gedifferentieerde evaluatie. Op het toetsblad vermeldt de leerkracht dan welke ondersteuning ze kregen bij de afname ervan.

Kwaliteitszorg Leerlingenresultaten op externe toetsen van het eigen net worden in het team besproken. Soms zijn ze het vertrekpunt van bijsturing voor enkele (zeldzame) items die minder scoorden.

Resultaten op regionale toetsen geven aanleiding tot zelfevaluatie, tot intervisie en professionalisering met teamleden uit naburige scholen. Leerkrachten ervaren deze initiatieven als waardevolle leermomenten.

De directeur is actief betrokken bij de organisatie van deze toetsen, waardoor de impact ervan op kwaliteitsvol wiskundeonderwijs een bijkomende impuls krijgt. De school verzamelt resultaten van oud-leerlingen in het secundair onderwijs. Van een aantal scholen kan ze voldoende gedetailleerde feedback voorleggen, die erop wijst dat de resultaten voor wiskunde ook na de overstap zeer goed blijven.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

Leerkrachten en directie leveren ruime inspanningen om de eindtermen voor muzische vorming na te streven en te bereiken. Op beleidsniveau zijn er voldoende garanties dat de lagere afdeling het lopende verdiepingstraject voor dit leergebied met succes kan afronden.

Curriculum	Voor een aantal domeinen richtte het team zich in het verleden op de
Onderwijsaanbod	eindtermen voor muzische vorming. Om het volledige veld van alle doelen beter
Referentiekader	te vatten, introduceerde de school vorig jaar nieuwe 'werkfiches', die de
Planning	aandacht van leerkrachten meer richt op de uitgangspunten van het betrokken
Evenwichtig en volledig	leerplan. In de praktijk blijkt dat teamleden nu bewuster omgaan met essentiële
Samenhang	aspecten als reflecteren en beschouwen.
Brede harmonische vorming	Op die werkfiche kruist elke leerkracht per activiteit een aantal doelen, technieken en/of materialen aan, die daarbij centraal staan. Soms zijn het er echter zo veel, dat het weinig waarschijnlijk is dat die allemaal effectief aan bod kunnen komen in de voorziene tijd.
	De meest relevante muzische activiteiten bundelt elke leerkracht in een klasmap die jaar na jaar met de klasgroep meegaat. De bijbehorende overzichtslijsten geven collega's een zicht op wat kinderen al gedaan hebben. Ieder teamlid probeert op die manier overlapping te vermijden. Bovendien stimuleert ze een zeker evenwicht binnen en tussen de domeinen.
	Uit een analyse van de dag- en weekplanningen van de voorbije maanden blijkt echter dat dit evenwicht nog niet in elke groep gerealiseerd is. Te meer daar de domeinen beweging en media nog moeten aan de beurt komen in het traject dat op school loopt. Toch kunnen meerdere teamleden voorbeelden aanhalen, waarbij beide domeinen kansen kregen.
	Op termijn wil het team via de overzichtslijsten ook een zicht krijgen op de

volledigheid van het aanbod. Voorlopig blijft het nog eerder een ‘controle achteraf’ dan een instrument om variatie, opbouw en evenwicht proactief te plannen over een bepaalde periode. Bovendien brengt dit systeem enkel de activiteiten op vrijdagmiddag in kaart.

Toch verdedigen de meeste teamleden deze werkwijze omdat ze ervaren dat ze hen stimuleert om de verschillende werkvelden binnen elk domein te verkennen. Voor het domein beeld sprak het team een uitgebreide leerlijn af, waarbij een continue opbouw en een variatie in materialen en technieken duidelijk herkenbaar zijn. Teamleden ervaren ze als richtinggevend, zonder dat ze interesses en talenten van leerkrachten en leerlingen in de weg staat. Het team schakelt ook expertise van buiten de school in. Er is een (beperkte) samenwerking met de plaatselijke academie. Ouders en lokale kunstenaars komen geregeld een muzische activiteit introduceren. Elke klas bezoekt een toneel- of filmvoorstelling en sommige groepen gaan naar een museum, ... Maatschappelijk relevante acties worden op een muzische wijze onder de aandacht van kinderen gebracht.

Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

De school kiest voor een muzische vrijdagmiddag (naast andere tijdstippen verspreid over de week). Dit stimuleert elke leerkracht om dit leergebied niet ‘te vergeten’ en maakt uitwisseling over de klassen heen mogelijk. Toch kiezen een aantal teamleden voor het minimum aantal lestijden (of iets minder) dat de leerplanmakers nodig achten om alle doelen na te streven. Soms krijgen enkele lestijden een invulling, die niet echt op muzische doelen gericht is. Anderzijds zeggen leerkrachten dat muzische doelen ook geïntegreerd aan bod komen in andere leergebieden. Terecht, maar daar worden ze op dit moment vaak niet expliciet meegenomen en dus wellicht minder doelgericht nagestreefd.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De nodige leermiddelen zijn meestal in voldoende mate voorhanden. Bovendien beschikt elke leerkracht over een klasbudget, waarmee zo nodig extra materiaal kan aangekocht worden.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing

Meerdere leerkrachten proberen samen met de kinderen te reflecteren op ‘proces’ en ‘product’. De criteria om muzische competenties ontwikkelingsgericht te evalueren zijn nog weinig expliciet. De huidige evaluatiepraktijk kreeg vooral vorm vanuit het zoeken naar een hanteerbare vorm om over dit leergebied te rapporteren. Een werkgroep binnen de regio ontwierp een afzonderlijk ‘muzisch waardenrapport’, met per domein een viertal min of meer observeerbare uitspraken. Deze zijn geïnspireerd op aandachtspunten binnen elk deelleerplan. Het is de bedoeling dat leerkracht en leerling samen over deze uitspraken nadenken en zo tot een score komen. Leerlingenwerk wordt in het klaslokaal of in de gang op een aantrekkelijke wijze geëxposeerd. Tijdens muzische activiteiten krijgen leerlingen vaak stimulerende feedback over hun aanpak.

Rapporteringspraktijk
Interne / externe communicatie

De stellingen op het rapport zijn eerder algemeen. Ouders kennen de concrete invulling niet en daardoor blijft de beoordeling voor hen nogal vaag.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De school organiseert een ‘talentenjacht’, waarbij leerlingen een forum krijgen om hun muzische competenties aan medeleerlingen te demonstreren. Op die manier krijgt ook de leerkracht zicht op mogelijkheden en interesses bij de leerlingen.

Hoewel hierover geen formele afspraken zijn, noteren enkele leerkrachten observatiegegevens voor muzische aspecten in een schriftje of op de keerzijde van de 'werkfiche'.

De meeste leerkrachten zorgen voor een veilig klasklimaat, waarin kinderen hun ervaringen en fantasie via verschillende muzische talen durven uiten.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

De school investeerde in verschillende professionaliseringsinitiatieven voor dit leergebied. Tijdens teamnascholing kregen leerkrachten zowel visie als praktijkgerichte tips mee. Teamleden zeggen dat ze de brochures die ze kregen geregeld als inspiratiebron gebruiken.

Enkele teamleden volgden ook individuele nascholing rond aspecten van muzische vorming (bv. evalueren). Het overbrengen van opgedane visie en inzichten naar collega's lijkt geen gemakkelijke taak.

Het uitnodigen van externen en de samenwerking met de academie geeft leerkrachten nieuwe ideeën rond materialen en technieken. Dit wil het team nog verder uitbreiden, zonder echter muzische vorming 'uit te besteden aan derden'. Bij de oudste leerlingen bieden de projecten van het eigen net inspiratie voor een geïntegreerd aanbod en voor andere evaluatievormen. De leerlingen mogen hun project voor de andere groepen uitvoeren. Maar de didactische suggesties bij deze projecten stromen nog weinig door naar de andere teamleden.

Kwaliteitszorg

De school schreef haar visie voor dit leergebied uit en plant een verdiepingstraject over meerdere jaren. De afgewerkte fasen werden grondig geëvalueerd en bijgestuurd. Het verdere verloop van dit traject kan nog aan efficiëntie winnen door een hoger 'SMART-gehalte' (specifiek – meetbaar – aanvaardbaar – realistisch – gepland in de tijd).

De directeur stimuleert en ondersteunt teamleden bij de implementatie en de verdieping van de verschillende muzische domeinen. Ze kiest bewust voor een 'langzame, maar grondige aanpak' om iedereen mee te krijgen.

Geregeld kijkt ze de overzichtsmappen en lesfiches na en geeft ze tips voor een breed en volledig aanbod. Via doorloopbezoeken en participatie aan activiteiten probeert ze in te schatten hoe het team vordert. Muzische vorming komt ook tijdens de functioneringsgesprekken aan bod.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhankelijk	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 28)	ja

Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 28)	ja
---	----

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

Het nascholingsplan bevat een korte visietekst en de procedure om professionalisering doelgericht in te zetten voor kwaliteitsonderwijs. Daarbij omschrijft de school haar prioriteiten en doelen op langere termijn.

De school probeert in het licht van de gekozen prioriteiten zowel teamnascholing als individuele nascholing te kiezen. De directie opteert uitdrukkelijk voor grondig uitgediepte trajecten over langere termijn. Ze proberen het aantal prioriteiten te bewaken.

De teamleden krijgen informatie over de nascholingskansen en kunnen daaruit vrij voorstellen formuleren. Soms suggereert de directeur ook een specifieke nascholing aan bepaalde personeelsleden.

Hoewel het nascholingsplan geen formeel behoeftenonderzoek vermeldt, kunnen teamleden tijdens de lerarenvergadering onderwerpen voorstellen. De directeur houdt deze suggesties bij en houdt er rekening mee bij de uiteindelijke keuze. Leerkrachten hebben het gevoel dat ze een effectieve inbreng hebben bij de keuze van nascholing.

Individuele teamleden die bepaalde verantwoordelijkheden op zich nemen, ondersteunen het team bij een deskundige uitwerking van bijvoorbeeld sport op school, inschakelen van ict, aandacht voor cultuur en milieu.

Voor de aanpak van muzische vorming verdeelde het team in het verleden de taken volgens deskundigheid of interesse. Na een grondige evaluatie verliet de school deze organisatievorm.

De lerarenvergadering is het forum bij uitstek voor formeel overleg. Om de veertien dagen zitten leerkrachten samen om organisatorische of meer didactische onderwerpen te bespreken. Beurtelings vergadert het team met de hele school en per niveau, waardoor specifieke onderwerpen op een efficiënte wijze aan bod komen zonder de teamsamenhang te hypothekeren.

Deelteams binnen de kleuterafdeling hebben ook een vast overlegmoment per week, waarbij ze hun planning op elkaar afstemmen. Volgens hen zijn dit uitgelezen momenten om van elkaar te leren. In de lagere afdeling verloopt dit overleg eerder informeel, vooral binnen dezelfde graad.

Voor stagiairs en beginnende leerkrachten is er een onthaalbrochure. De startende zorgleerkracht krijgt ondersteuning van de zorgcoördinator en kan ook terecht bij andere collega's. Anderzijds speelt zij hen interessante informatie door vanuit gevolgde nascholingen.

Formele klasbezoeken, bijvoorbeeld rond een lopende prioriteit, zijn nog niet echt gebruikelijk als ondersteuning voor professionalisering.

Voor teamnascholingen reflecteren leerkrachten tijdens overlegmomenten over de vraag of het initiatief doeltreffend was in functie van ervaren noden. Vaak groeien hieruit ook opties voor een volgende keuze of voor een bijgestuurde aanpak.

Binnen het team geldt de afspraak om informatie uit individuele nascholing kort toe te lichten op een lerarenvergadering. Soms krijgen collega's ook een kopie van de brochure.

Tips en inzichten uit individuele nascholing renderen vooral voor de betrokken leerkracht. Bij gelegenheid vraagt de directeur na wat ervan kon toegepast worden in de klaspraktijk. Het is nog geen gewoonte om bruikbare informatie in afspraken te gieten en nauwgezet op te volgen, zodat ze rendeert voor kwaliteitsverbetering op schoolniveau.

Recent opteerde het team, deels uit noodzaak, om voor de oudste kleuters met gemengde leeftijdsgroepen te werken. Het ontwikkelingstraject dat het team toen liep, was een voorbeeld van goede praktijk. Het team startte met het uitklaren van de visie, vroeg om advies van de schoolbegeleider, ging kijken in andere scholen en verantwoordde de keuze aan ouders.

De school neemt deel aan de vormingsinitiatieven die een werkgroep binnen de regio opzet. Het team ervaart ze als een belangrijke bijdrage op het vlak van deskundigheidsbevordering.

De leerkrachten van de kleuterafdeling hospiteren jaarlijks in buurtscholen, die om de beurt een thema uitwerken en voorstellen aan hun collega's.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

De school voert een doelgericht zorgbeleid. Dat gebeurt onder leiding van een gedreven zorgteam. In haar visie stelt de school het welbevinden en de leerwinst van kinderen voorop. Het team wil zoveel als mogelijk rekening houden met de mogelijkheden en de noden van de kinderen. Het wil hen maximale ontplooiingskansen geven en dit zowel op cognitief als op sociaal-emotioneel vlak. De leerkrachten zijn de eerste verantwoordelijken in de preventieve basiszorg. De school wendt de SES-lestijden geïntegreerd aan. Ze zet de zorguren bewust in. Zo krijgt de klas met het grootste aantal leerlingen de meeste hulp.

Vrijwel alle leerkrachten bieden de leerlingen van bij de instructie voldoende ondersteuning om mogelijke problemen te voorkomen. Een aantal teamleden past het principe van verkorte of verlengde instructie toe. De onderwijsleerpakketten rijken waardevolle kansen aan om te differentiëren naar tempo of niveau. De meeste leerkrachten gaan daar consequent mee om. Toch gaat nog niet iedereen daarin even ver. Tijdens het contractwerk krijgen kinderen geregeld oefeningen op maat. Via de moet- en magtaken en in verschillende klassen ook door de 'alleen voor mij-taken' kunnen kinderen extra oefenen wat nog niet goed gaat. Vlugge leerlingen krijgen extra uitdagingen.

Het zorgteam bestaat uit de zorgcoördinator en twee zorgleerkrachten. De taken zijn duidelijk afgebakend over de verschillende klassen. De werking situeert zich op school-, leerkracht- en leerlingenniveau. Het zorgteam houdt geregeld zorgoverleg. De zorgcoördinator coacht de nieuwe zorgleerkracht en hoopt dat er meer continuïteit komt in de zorgwerking.

De leerkrachten houden overgangsgesprekken en geven de kinddossiers aan elkaar door. Zo krijgen ze zicht op de beginsituatie van de kinderen en kunnen ze er van meet af aan rekening mee houden. De dossiers bevatten veel documenten en zijn daardoor niet altijd overzichtelijk.

In de kleuterafdeling signaleren de kleuterleidsters vanuit hun observaties kinderen waarover ze zich zorgen maken. Een aantal observaties zijn gelinkt aan leerplandoelen. In de lagere afdeling brengen zowel het dagelijks werk als methodegebonden toetsen en genormeerde tests bepaalde problemen aan het licht. Formele schoolafspraken met betrekking tot observaties in de lagere klassen en foutenanalyses zijn er niet. Voor kinderen waar de ontwikkeling anders verloopt dan verwacht, wordt de hulp van de zorgcoördinator ingeschakeld.

Bij de bespreking voorafgaand aan het multidisciplinair overleg (MDO) hanteren de teamleden een degelijk uitgewerkt document dat ze 'het handelingsplan' noemen. Dat bevat nuttige en relevante informatie. Daarbij gaat er aandacht naar wat wel en niet goed gaat en naar de relatie van het kind met de verschillende actoren. De zorgvraag is erin geformuleerd. Het stappenplan dat tot stand komt tijdens het MDO bevat een concrete planning en duidelijke afspraken. De teamleden waarderen de inbreng van de medewerkster van het Centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB). De ouders worden geïnformeerd en betrokken bij belangrijke beslissingen.

Naast de klastitularissen bieden de zorgcoördinator en de zorgleerkrachten ondersteuning voor kinderen

waarvoor verhoogde zorg nodig is. De tussenkomsten zijn structureel geregeld en gebeuren klasintern of klasextern. In een aantal gevallen kan de effectiviteit van de hulp verhogen door een betere organisatie. Voor kinderen met ontwikkelings- of leerstoornissen voorziet de school sticordi- (stimulerende, compenserende en dispenserende) maatregelen in afspraak met de leerling, de klasleerkracht, de zorgcoördinator en de ouders. Voor een aantal kinderen zet de school een apart leertraject uit. Indien de zorgvraag de interne mogelijkheden overstijgt, wordt beroep gedaan op externe hulp. De school werkt nauw samen met externe hulpverleners, waaronder een aantal logopedisten.

De school onderzoekt in zekere mate de doeltreffendheid van haar leerbegeleiding. Dat doet ze vooral op leerlingenniveau. Ze stelt een periode voorop waarin ze haar stappenplan zal uitwerken en evalueert het nadien. Daardoor heeft ze zicht op individuele vorderingen. Het zorgteam geeft aan dat door de adequate leerbegeleiding kinderen aantoonbare vorderingen maken. Het team is ervan overtuigd dat de zorgverbredende tussenkomsten het welbevinden verhogen en de leerachterstanden beperken. Een systematisch analyse van de effecten op klas- en schoolniveau gebeurt nog niet. Toch weet het team waar er bijsturingen nodig zijn. Zo neemt het initiatieven om het lezen te bevorderen.

De school werkt aan de verdere uitbouw en ontwikkeling van haar leerbegeleiding. Het zorgteam neemt deel aan de vergaderingen van de scholengemeenschap, de regio en het CLB. Het zorgteam bereidt de implementatie van de nieuwe inzichten en werkwijzen zorgvuldig voor en begeleidt het korps bij vernieuwingsprocessen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Het leiderschap in deze school steunt op twee directeurs, waarvan een van beide deeltijds coördinerend directeur is voor de scholengemeenschap. Er is een duidelijke taakverdeling afgesproken en leerkrachten zijn ervan op de hoogte. Terwijl de ene directeur vooral administratief-organisatorische taken behartigt, neemt zijn collega het pedagogische luik voor haar rekening. Voor visieontwikkeling en evaluatie zijn ze samen verantwoordelijk.

Ze staan voor een mensgericht beleid en een opendeurpolitiek, zowel naar leerkrachten als naar ouders toe. Een goed samenwerkend team is een belangrijk streefdoel. Ze proberen de autonomie van elk teamlid te respecteren, maar sturen – zonder overhaasting - aan op een kwaliteitsvolle werking. Ze stimuleren ook informele activiteiten, die het groepsgevoel versterken.

Verder rekenen ze op medeverantwoordelijkheid bij het team. Werkgroepen en individuele verantwoordelijken nemen vooral organisatorische taken op zich, die toch vaak ook pedagogisch-didactische raakpunten hebben.

De leerlingenraad krijgt ruimte om initiatieven uit te werken, onder begeleiding van de zorgleerkracht. Via een brievenbus kunnen leerlingen hun wensen en verwachtingen kenbaar maken.

Gerichte klasbezoeken gebeuren nog weinig; doorloopbezoeken echter wel. In meerdere groepen slaagt de directeur erin om leerkrachten te coachen via participatie aan en bespreken van de activiteiten. In de toekomst wil ze ondersteunende bezoeken verder uitbreiden.

Een deel van de teamleden had al een functioneringsgesprek met de directeur. Dit blijft geen louter administratieve verplichting. Ook overleg over de concrete didactische praktijk is vaak een gespreksonderwerp.

Het schoolwerkplan fungeert als een drager voor visieontwikkeling en stuurt de gezamenlijke doelgerichtheid aan. Doordat het recent herwerkt is, zijn de meeste documenten erin up-to-date. Overlegmomenten, teamnascholing en gezamenlijke projecten zorgen voor een groeiende gedeelde visie. De teamleden zijn vrij goed op de hoogte van de streefdoelen binnen de school. Ze benadrukken dat ze erachter staan, ook omdat ze daar zelf inspraak in hebben. De open sfeer op school vinden ze een goed klimaat om professioneel met elkaar te communiceren.

De besluitvorming verloopt democratisch. Beslissingen worden meestal na raadpleging of in overleg met het team genomen. Voor de naleving ervan rekent het beleid vooral op de verantwoordelijkheidszin en de professionaliteit van elk teamlid. Toch menen vele teamleden dat de directeur vrij goed op de hoogte is van wat goed loopt en wat nog bijsturing verdient.

Op de lerarenvergadering evalueert het team recent uitgevoerde acties of projecten. Een systematische zelfevaluatie als uitgangspunt voor kwaliteitszorg was de laatste jaren niet aan de orde. De school vertrekt vaker van een reflectie op leerlingenresultaten om haar onderwijskwaliteit bij te sturen. De directeur is betrokken bij de afname van de externe toetsen van het eigen net. Na analyse van de resultaten door de leerkracht van de hoogste klas, volgt er een bespreking met het hele team. Eventuele uitvallers zijn een signaal om de eigen aanpak nauwer te bekijken en eventueel bij te sturen. Voor de resultaten van oud-leerlingen in het vervolgonderwijs volgt de school een gelijkaardige werkwijze, zij het op een beperktere schaal. Volgens het team leveren ze weinig aanwijzingen om zich zorgen over te maken.

Bij de schooloverstijgende toetsen binnen de regio maakt elke leerkracht een zelfevaluatie voor zijn of haar klas. Gezamenlijke bevindingen vormen de basis voor diepgaande analyse over de scholen heen. Daaruit groeien bredere overlegmomenten en studiedagen of nascholingen.

Bij belangrijke veranderingstrajecten doet de school een beroep op de pedagogische begeleider, zoals bijvoorbeeld bij het opstarten van gemengde groepen in de kleuterafdeling.

De school zette al een aantal stappen in het ontwikkelen van een talenbeleid. In de kleuterafdeling hebben

de leidsters veel aandacht voor de mondelinge taalvaardigheid van de kinderen. Het schoolteam van de lagere afdeling werkt zowel in de lessen Nederlands als in andere leergebieden aan communicatieve vaardigheden. Het zorgteam zoekt naar een gepaste manier om in te spelen op de noden van taalzwakkere kinderen.

De SES-lestijden zijn opgenomen in de totale zorgwerking. De school maakte geen analyse van de SES-doelgroep leerlingen. Ze kent wel de kinderen voor wie er verhoogde zorg nodig is. Ze blijft, zoals bij de GOK-thema's, verder investeren in het verhogen van de taalvaardigheid en in de sociaal-emotionele ontwikkeling. De school wil in de toekomst nog bewuster omgaan met kansarmoede.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het thematisch aanbod in de kleuterafdeling is voldoende breed en gevarieerd om de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie en muzische vorming na te streven.
- De stimulerende begeleidingsstijl en de goed gestructureerde leeromgeving zorgen voor actieve betrokkenheid van de kleuters.
- De goede resultaten voor wiskunde in de lagere afdeling wijzen erop dat de meeste leerlingen de eindtermen voor dit leergebied bereiken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De samenwerking binnen het kleuterteam biedt waardevolle mogelijkheden tot samen leren.
- Het traject dat de school aflegde bij de keuze voor gemengde groepen in de kleuterafdeling is een voorbeeld van goede praktijk.
- De school integreert de initiatieven van een schooloverstijgende werkgroep binnen de regio op een doordachte wijze in haar professionaliseringsbeleid.
- Onder impuls van een gedreven zorgteam, voert de school een doelgericht en efficiënt zorgbeleid.
- De school hanteert degelijk uitgewerkte 'plannen' bij de voorbereiding en opvolging van het MDO.

Wat betreft het algemeen beleid

- De klasnabije ondersteuning door de directeur is een effectief middel in het streven naar kwaliteitsvol onderwijs.
- De lagere afdeling zette al waardevolle stappen om outputanalyse te gebruiken als hefboom voor kwaliteitszorg.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het team kan de muzische doelen nog meer ontwikkelingsgericht hanteren om variatie, opbouw en evenwicht proactief te plannen.
- In de lagere afdeling kunnen leerkrachten het evenwicht tussen integratie en expliciete aandacht voor muzische doelen nog beter bewaken. Daarnaast kunnen ze onderzoeken welke doelen meer geïntegreerd aan bod komen in andere leergebieden.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Afspraken en opvolging kunnen het rendement van individuele nascholing voor de aanpak op schoolniveau nog verhogen.
- In de lagere afdeling kunnen formele afspraken over observatie en foutenanalyse de preventieve basiszorg ondersteunen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Een meer concrete implementatiestrategie kan het traject rond muzische vorming effectiever laten verlopen.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Johan Kets de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	